

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และศึกษาปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขตวัน ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 26 คน ผลการวิจัยพบว่า

การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขตวัน เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ และการระดมทุนของสมาชิก ส่วนการเตรียมความพร้อมพบว่า ความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และวัตถุดิบนั้นเกิดจากความมีน้ำใจและความเสียสละตั้งใจจริงของสมาชิกทุกคน ในด้านทักษะความรู้ พบว่า สมาชิกทุกคนมีทักษะความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่า มีการจัดวางโครงสร้างหน้าที่ของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ในเรื่องของการผลิตและการตรวจสอบคุณภาพนั้น สามารถผลิตผ้าทอที่มีลวดลายที่หลากหลาย และตามที่ถูกคำสั่งทอ อีกทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพผ้าทออย่างสม่ำเสมอ ด้านการตลาด พบว่า ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพดี จึงได้รับการรับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐานชุมชน สำหรับจัดการด้านการเงินพบว่า เงินที่ได้จากการระดมหุ้น และจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ได้นำไปใช้ในการดำเนินงานภายในกลุ่ม โดยมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ที่สามารถตรวจสอบได้ และมีการปันผลและการให้สวัสดิการแก่สมาชิกกลุ่ม มีการสร้างความร่วมมือในลักษณะที่เป็นกลุ่มเครือข่ายในการให้ความรู้และความช่วยเหลือชุมชน

ผลจากการดำเนินงาน พบว่า สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม คือ ผ้าทอตีนจก ย้อมคราม ซึ่งได้รับการคัดสรรผลิตภัณฑ์ในระดับ 4 ดาว ผ้าทอของกลุ่มมีจำหน่ายทั่วไป มีผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 9 ปี สมาชิกมีการพัฒนาทักษะทอผ้า มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ครอบครัวมีความอบอุ่นและช่วยอนุรักษ์ศิลปะการทอผ้าประจำท้องถิ่น สำหรับปัจจัยภายในที่มีผลต่อการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกมีเจตคติที่ดีต่อการทอผ้าตีนจก แรงจูงใจจากการสนับสนุนจากภาครัฐ การเรียนรู้ที่ได้รับจากบรรพบุรุษ และการถ่ายทอดทักษะของสมาชิกด้วยกัน รวมถึงความคาดหวังที่จะทำงานในท้องถิ่น และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของสมาชิก ส่วนปัจจัยภายนอก ที่สำคัญได้แก่ ผู้ผลิตมีความชำนาญในการทอ และสามารถประยุกต์ลวดลายใหม่ ๆ ได้ ด้านการตลาด มีสินค้ามีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ มีการจำหน่ายหลายช่องทาง และมีราคาที่เหมาะสม ด้านแรงงานมีฝีมือและมีจำนวนเพียงพอ ด้านการเงินมีเงินทุนเหมาะสม การบริหารจัดการขึ้นอยู่กับผู้นำที่เข้มแข็ง 2 คน และสมาชิกเป็นผู้ตามที่ดี มีการปฏิสัมพันธ์กับภายนอก เพื่อแลกเปลี่ยนทักษะความรู้และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

This thesis studies the operations of a community enterprise. Also considered are the consequences of these operations in addition to both internal and external factors affecting them. Investigated is the Chetawan Agricultural Housewife Group, Huathung Subdistrict, Long District, Phrae Province.

This qualitative research involved the study of the activities of twenty-six people in six sample groups.

The findings are as follows:

The operation of the community enterprise of the Chetawan Agricultural Housewife Group commenced from a public sector initiative with members providing investment capital. In regard to the readiness to engage in such an enterprise, it was found that the location, equipment, and raw materials were in place by virtue of the willingness and dedication of all members. In regard to knowledge and skills, it was found that all members inherited these from their ancestors.

In regard to the operations of the Group, it was found that there is a clearly defined structure allocating the duties of individual members. In regard to production and quality control, it was found that the Group can produce woven cloth with a variety of patterns in response to customer orders. Moreover, the quality of the woven cloth is regularly ascertained by inspection. In regard to marketing, it was found that the quality of the woven cloth is good. This cloth is also approved as a standard community product. In regard to financial management, it was found that the funds amassed from capital outlays and support from the public sector is spent on the operations of the Group. A statement of income and expenses is available for public inspection. Dividends are shared and welfare support is provided to group members. A system of cooperation has been instituted in the form of a network providing knowledge and assistance to the community.

Operations eventuated in the development of a unique product, namely, indigo-dyed woven cloth with Chok hems formed from a strip of cloth with

patterns made by slipping threads of different colors in and out of the loom. This product has been selected as a four-star product. The woven cloth of the Group is quite generally available. Profits generated by this product have increased over the past nine years. The members have continuously developed their weaving skills. As a whole, they are doing very well and maintain happy families while maintaining the local weaving arts.

Internal factors affecting the performance of the Group were found to be as follows: good attitudes of the members towards the weaving of cloth with Chok hems; public sector support as a motivating factor; learning from ancestors; training in skills for members; expecting to continue working in the local area; and the capacity to conserve the local arts and culture.

Important external factors include the weaving expertise which can be extrapolated to weaving modern patterns. In regard to marketing, it was found that the products are unique. The products are suitably priced and there are numerous available channels of distribution. In regard to labor, the laborers are skilled and the number is sufficient. In regard to financing, it was found that capital is adequate. Management is conducted by two strong leaders, while the members are good followers. They have good interactions with outsiders in the course of which they are able to exchange knowledge and skills and to ask for support from external agencies.